

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
רחוב מנחם בגין 154, תל אביב 6492107
טלפון: 073-3924600, פקס: 03-5163093

המאשימה

- נ ג ד -

בנימין נתניהו

1.

באמצעות עוה"ד בועז בן צור, ישראל וולגורמן, דקלה סירקיס, כרמל בן צור ואסנת גולדשמיט
מרחוב הארבעה 28, תל אביב
טל: 03-7155000-03 פקס: 03-7155001
ועוה"ד עמית חדד ונעה מילשטיין
מרחוב ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב 6423902;
טל: 03-5333313 פקס: 03-5333314

שאול אלוביץ

2.

באמצעות עוה"ד זיק חן ויהל דאר
מרח' ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב 6423902;
טל': 03-6932077, פקס: 03-6932082

איריס אלוביץ

3.

באמצעות עוה"ד מיכל רוזן עוזר ונעה פירר
מרח' ויצמן 2 (בית אמות), תל אביב 6423902
טל': 03-6932077, פקס: 03-6932082

ארנון מוזס

4.

באמצעות עוה"ד נויט נגב ואיריס ניב-סבאג
מרח' ויצמן 2, תל-אביב 6423902;
טל': 03-6099914, פקס: 03-6099915

הנאשמים;

טענה מקדמית מטעם נאשמים 2 ו-3

בהתאם להוראת סעיף 149 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 (להלן: "החוק"), מתכבדים הנאשמים 2 ו-3 (להלן: "המבקש"; "המבקשת", וביחד "המבקשים") להעלות את טענתם לפגם ופסול בכתב האישום (בהתאם לקבוע בסעיף 149 (3) לחוק).

מלכתחילה נקבע יום 29.10.2020 כמועד להגשת טענותיהם המקדמיות של המבקשים.

על מנת לנסות לקדם ולייעל את המשפט באופן שיאפשר דיון והכרעה בטענה מקדמית דומה - זאת על מנת שניתן יהיה למסור מענה מפורט לכתב אישום מתוקן (ככל שהבקשה תתקבל) - הקדים נאשם 1 באמצעות בא כוחו. העלה את טענתו לפגם ופסול בכתב האישום, למעלה משבועיים קודם למועד שנקבע כאמור.

בהחלטה מיום 15.11.2020, הורה בית המשפט הנכבד גם למבקש להקדים את מועד העלאת טענתו המקדמית בדבר פגם או פסול בכתב האישום ליום 17.11.2020 (לאחר שבמענה לשאלת בית המשפט, הסכים הח"מ להקדים במספר ימים את מועד ההגשה של הטענה מטעמו).

המבקשים מצטרפים לטענת נאשם 1 על נימוקיה, ומבקשים להוסיף עליה כדלקמן. מעצם טיבה, יתבקש בית המשפט הנכבד להכריע בה לאלתר ולהורות על תיקון כתב האישום כמבוקש במסגרתה (סעיף 150 לחוק).

כל ההדגשות הוספו אלא אם צוין אחרת.

א. טענה מקדמית לפי סעיף 149 (3) לחוק: פגם או פסול בכתב האישום

1. עיקרה של הטענה

1. האישום הראשון בכתב האישום פגום ופסול משני טעמים עיקריים: במקום בו היה על המאשימה לפרט היא קיצרה ומקום בו הייתה צריכה לקצר - הרחיבה.
2. **שיטת הקיצור** שנעשתה, שלא בהתאם לדין, הייתה באמצעות השימוש **בביטויים**: 'בין היתר'; 'לרבות'; 'ככללי'; 'לעיתים'; 'חלק ניכר'; 'דרישות משמעותיות'.
ובשימוש **בהכללות** כגון: 'בני הזוג'; 'נתניהו ורעייתו'; 'נתניהו ובני משפחתו'; 'בני הזוג אלוביץ'; 'הגורמים המקצועיים הרלוונטיים'; 'גורמים שונים בקבוצת בזק';
3. **ההרחבה** שנקטה, שלא בהתאם לדין, הייתה על דרך ציטוט ראיות בכתב האישום גופו ובנספח א' שלו.

2. הדין המחייב בניסוח כתב אישום

4. סעיף 85 לחוק קובע כיצד על כתב האישום להיות מנוסח. לעניין העובדות קובע סעיף 85(4) לחוק, כי על כתב האישום להכיל את: **"תיאור העובדות המהוות את העבירה, בציון המקום והזמן במידה שאפשר לבררם"**.
5. תכלית הוראה זו פשוטה וברורה: עיצוב תחומי הדין ומתן הזדמנות הוגנת לנאשם להכין את הגנתו כשגדר המחלוקת **נהירה** לו.
6. מכאן נגזרת חובתה של המאשימה בניסוח כתב האישום: פרישה רחבה וברורה של העובדות הרלוונטיות המבססות לטענתה את יסודות העבירה שהיא מייחסת לנאשם. ערפולן של העובדות הרלוונטיות, מביאים לאי דיוקה של רייעת המחלוקת ופוגעים בהגנת הנאשם. מאידך, 'תיאור העובדות' אין משמעו הכללתן של ראיות במסגרת כתב האישום, שלא זה המקום להביאן ולא זו הדרך להגשתן.
7. **זו מצוות המחוקק. היא לא בגדר המלצה.**
8. בתי המשפט מרבים לצטט בפסיקתם את האמור בנושא זה בספרו של המלומד יעקב קדמי, **על סדר הדין בפלילים**, חלק שני, מהד' תשס"ט-2009, בע' 916:

"ב'פרשת העובדות' מתואר 'סיפור המעשה' של הפרשה נושא האישום, כשתכלית התיאור הינה כפולה: ראשית, ליתן לבית המשפט תמונה של ה'פרשה' - תוך שימת דגש על חלקו של הנאשם באחריות להתרחשותה - ולאפשר לו לקבוע על פיו את תחומי הדיון; ושנית, ליתן לנאשם תמונה של ה'עובדות', שהתביעה מתעתדת להוכיח - ושמכוחן תבקש להרשיעו בעבירות המפורטות ב'הוראות החיקוק' - ולאפשר לו בדרך זו להכין את הגנתו.

'תיאור העובדות' המהוות את העבירה, משמעו- 'מכלול הנתונים העובדתיים המצביעים על כך כי נתקיימו יסודותיה של עבירה פלונית'.

היקפו של 'סיפור המעשה' נתון לשיקול דעתו של מנסח כתב האישום, ומן הראוי הוא לשמור על הכללים המנחים הבאים:

1. 'סיפור העובדות' חייב לשקף את כל 'מרכיבי העבירה', המיוחסת לנאשם, הן הרכיבים המהווים את 'היסוד הפיזי', והן הרכיבים המהווים את 'היסוד הנפשי' שבה. 'סיפור העובדות' חייב להיות כזה, שאם הנאשם מודה בו - די בכך כדי לבסס את הרשעתו בעבירה המצוינות ב'הוראות החיקוק'.
2. 'סיפור המעשה' מיועד להצגת העובדות 'הרלוונטיות' להרשעה, ולא להצגת ה'ראיות', שמכוחן תבקש התביעה לקבוע שאותן עובדות אכן נתקיימו. עם זאת, אין מניעה להציג עובדות המהוות 'ראיות נסיבתיות' לאמור, עובדות שמכוחן תבקש בית המשפט לקבוע את קיומן של העובדות המהוות את העבירה...."

9. למרות שהדברים הם בגדר מושכלות ראשוניים ופשוטים, נוכח 'שיטת הקיצור' בה נקטה המאשימה שלא כדין בניסוח כתב האישום, לא מיותר לחזור ולשנות:

כתב האישום נועד "ליתן לנאשם תמונה של ה'עובדות', שהתביעה מתעתדת להוכיח - ושמכוחן תבקש להרשיעו בעבירות המפורטות ב'הוראות החיקוק' - ולאפשר לו בדרך זו להכין את הגנתו."

ונוכח התרחבה הפסולה על דרך של הכללתן של ראיות בכתב האישום:

"'סיפור המעשה' מיועד להצגת העובדות 'הרלוונטיות' להרשעה, ולא להצגת ה'ראיות', שמכוחן תבקש התביעה לקבוע שאותן עובדות אכן נתקיימו."

10. עקרונות ברורים אלה קיבלו ביטוי מפורש בפסיקה והם בגדר הלכה שלא מהררים אחריה. ראו נא למשל: ע"פ 88/58 יהודה קייזר נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יב', 1628, 1634 (1958):

"המטרה העיקרית של גליון-אישום היא: מתן ידיעה ברורה לנאשם על ההאשמות בהן הואשם. מן הנמנע שהיועץ המשפטי יוכל בזמן המשפט להפתיע את הנאשם בהאשמות שלא הזכירן בגליון-אישום. על היועץ המשפטי לציין באופן מפורש ובפה מלא מהן פרטי ההאשמות בנוגע אליהן בדעתו להביא עדויות, ואין די ברמיזה בלבד. כל זה בא כדי לתת לנאשם אפשרות להכין את עדותו הנגדית. כלומר: מתוך קריאת גליון-אישום צריך להתברר לנאשם מה הן העובדות שבדעת היועץ המשפטי להוכיחן נגדו."

11. ע"פ 534/84 אסתר אריה (פנחס) נ' מדינת ישראל, מא(3) 561 (1985):

"אין להמעיט בחשיבותן של העובדות המפורטות בכתב האישום, כאילו המסגרת החיצונית היא העיקר ואילו התוכן חסר חשיבות. מערכת העובדות האמורה הווה הן את המקור והן את הסיבה לחקירה ולהגשת כתב האישום; בתחומה מנהל הנאשם את הגנתו, והיא המשמשת את היסוד, שעליו מתבקש בית המשפט לבנות את הכרעת הדין. ואף יש לפעמים שעובדות אלה, שבכתב האישום הן כה חשובות, עד שמכריעות הן אף את העובדות שהוכחו במשפט, לגבי פירושו של חוק מסוים..."

12. רע"פ 9718/04 מדינת ישראל נ' טאלב נואורה (פורסם בנבו, 25.11.2007, פסקה ט"ו לפסק דינו של השופט רובינשטיין):

"כשלעצמי רואה אני חשיבות רבה ומודגשת, כי הנאשם יידע ביום הגשת כתב האישום אל נכון את כל אשר עמו יהא עליו להתמודד, שהרי זו תמצית זכויותיו הדיוניות. ועוד, גם בית המשפט היושב לדין צריך שיידע מהי התמונה אליה עליו להידרש, במלואה."

13. רע"פ 2581/14 אסף יקותיאלי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.2.2015), פסקה 26 לפסק דינו של השופט דנציגר:

"... לנוסח של כתב האישום נודעת משמעות ניכרת. כתב האישום הוא המסמך המכונן של ההליך הפלילי [השוו: סעיפים 67, 95(א) ו-143 לחוק סדר הדין הפלילי. כן ראו יעקב קדמי על סדר הדין בפלילים 915 ו-1504 (מהדורה מעודכנת, 2009); גבריאל הלוי תורת הדין הפלילי ב 485 (2011)]. זהו המסמך עימו נדרש הנאשם להתמודד. הוא המגלה לנאשם מהם המעשים או המחדלים המיוחסים לו ומהן הנסיבות המפלילות שאפפו אותו. הוא אף מודיע לנאשם מיהם העדים העתידיים להעיד כנגדו ובאלה עבירות הוא נאשם, ומאפשר לו להעריך את ה"סיכון" הרובץ לפתחו. במובן זה, כתב האישום שוטח בפני הנאשם את עיקר עמדתה של המאשימה, ומאפשר לו להיערך להליך הפלילי ולכלכל את צעדיו. כתב האישום מקים עבור הנאשם "חומת בטחון המבודדת את המשפט מפני נתונים וטענות חיצוניים שאינם חלק מתחום המחלוקת" [ע"פ 5102/03 מדינת ישראל נ' קליין, [פורסם בנבו] פסקה 42 (4.9.2007) (להלן: עניין קליין)]. כן ראו: ע"פ 88/58 קיזר נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד יב 1628, 1634 (1958)]. בכך מאוזן במידה מסוימת יתרונה המובנה של התביעה בגדרו של ההליך הפלילי [השוו: ע"פ 8080/12 מדינת ישראל נ' אולמרט, [פורסם בנבו] פסקה 3 לחוות דעתי (6.7.2014)]. לנוכח מאפיינים אלו של כתב האישום, ברי כי נדרשת הקפדה של ממש על ניסוחו. "לאופן בו מנוסח כתב האישום ישנה השפעה מהותית על יכולתו של הנאשם להתגונן מפני האישומים נגדו" [ע"פ 7150/06 פלוגי נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 35 לפסק דיני (26.6.2008) (להלן: עניין פלוגי)]. ניסוח בלתי מוקפד של כתב האישום עלול לשבש את הגנת

הנאשם. ניסוח שגוי עלול לגרום להתגוננות בלתי אפקטיבית, להתגוננות מפני עניינים בלתי רלוונטיים או ל"הפקרת" קו החזית העיקרי".

14. עקרונות ברורים אלה אף מחייבים את נציגי המאשימה בהתאם להנחיות פרקליט המדינה בנושא מדיניות התביעה לעניין הכנת וניסוח כתב אישום (הנחיית פרקליט מדינה מספר 3.1) החלות עליהם.

15. בסעיף 10 להנחיה נקבע:

"פירוט העובדות בכתב האישום נדרש כאמור, על מנת שיוצג בפני הנאשם ובפני בית המשפט המכלול העובדתי והנסיבתי המבסס את יסודות העבירה. פירוט זה יש בו כדי לאפשר לבית המשפט לבחון את הרלוונטיות של הראיות המובאות בפניו ואת המידה שבה הן מבססות את העובדות הנטענות. בנוסף, חשיבותו במתן אפשרות לנאשם לכלכל הגנתו באופן מיטבי, על מנת שאם יורשע בהסדר, יהיה בכתב האישום כדי להוות את התשתית העובדתית והנסיבית לגזירת העונש".

16. ובסעיף 13 להנחיה נקבע:

"בכתב האישום לא יובאו ראיות - נוסח כתב האישום מתייחס רק לעובדות המקימות את יסודות העבירה ולא לראיות המבססות את אותן עובדות. כך למשל, ייכתב בכתב האישום: 'הנאשם נמצא מסתתר בביתו' ולא 'פלוני העיד כי הנאשם הסתתר בביתו'".

3.א. מן הכלל המחייב פירוט עובדתי הולם - לענייננו: המאשימה קיצרה וערפלה שלא כדין

17. למרות העובדה, שהאישום הראשון ממורט מאוד, במספר צמותים מהותיים בחרה המאשימה דווקא לערפל מקום שמתחייב פירוט. שכן, לשם הבנת התמונה העובדתית הרלוונטית וגידור יריעת המחלוקת, צריך שתיתן למבקשים הזדמנות הוגנת וסבירה להתגונן.

18. זאת עשתה, כאמור, על דרך של שימוש בביטויים ובהכללות אשר בנסיבות העניין, כפי שיובהר להלן, אופן השימוש בהם פסול, בהיותו מנוגד להוראתם המפורשת של החוק והפסיקה.

19. טכניקת הקיצור, מקום בו היה על המאשימה לפרט ולהרחיב, הייתה באמצעות השימוש בביטויים: 'בין היתר'; 'לרבות'; 'ככללי'; 'לעיתים'; 'חלק ניכר'; 'דרישות משמעותיות'; ובשימוש בהכללות כגון: 'בני הזוג', 'נתניהו ורעייתו', 'נתניהו ובני משפחתו', 'בני הזוג אלוביץ', 'הגורמים המקצועיים הרלוונטיים', 'גורמים שונים בקבוצת בזקי'. בשימוש בטכניקה זו, גורמת המאשימה לערפול והרחבת יריעת המחלוקת, בניגוד לדין ובאופן הפוגע ביכולתם של המבקשים להתגונן.

20. ברישא של סעיף 27 לאישום הראשון נטען:

"הדרישות של הנאשם נתניהו להתערבות בפרסומים באתר היו מגוונות וכללו בין היתר את סוגי הדרישות הבאות ... (כאן בא פירוט של סוגי הדרישות הנטענות - הח"מ).

21. על פי העקרונות שפורטו לעיל, ועל מנת שהמבקשים יוכלו לכלכל את הגנתם כדבעי, ודאי מקום בו טורחת המאשימה ומפרטת את סוגי הדרישות להם היא טוענת, אין כל מקום להותיר את הרשימה 'פתוחה' לעת

מצוא באמצעות השימוש בביטוי 'בין היתר' ואת ההגנה מגששת דרכה בסבך הראיות, כשהיא מנסה לנחש שמא באמתחתה של המאשימה סוגי דרישות אותן היא לא מצאה לנכון לפרט.

22. ממה נפשך? ככל שיש בידי המאשימה טענות נוספות בעניין זה, תואיל לפרטן. המשפט הפלילי אינו משחק מחבואים ואסור למאשימה לשמור 'שפנים' בשרוולה. לעומת זאת, ככל שאין בידי המאשימה טענות נוספות כאמור, אין גם מקום שתשמור את האפשרות להעלותן בשלב מאוחר יותר אם תתגלנה לה כאלה.

23. המאשימה, עתירת פרקליטים ומשאבים, ליוותה את החקירה בפרשה ומכירה את חומר הראיות לפני ולפנים. היא גיבשה את כתב האישום וחובתה גם לגדר את יריעת המחלוקת. הותרת 'מרקס פתוח', נוגדת עקרונות יסוד של המשפט הפלילי ופוגעת בזכותם של המבקשים להליך הוגן.

24. וראו נא עוד בעניין זה את החלטת כבוד השופט שחם בתי"פ (י-ם) 34268-03-12 מדינת ישראל נ' זיידמן ואח' (פורסם בנבו, 9.2.2016), שם קיבל בית המשפט את בקשת הנאשמים והורה על תיקונו של כתב האישום על דרך מחיקת ביטויי השסתום 'בין היתר' ואחרים, כשהוא קובע (בסעיף 11 להחלטה):

הנאשמים טוענים כי השימוש בביטוי "ו/או" ו"לכל הפחות" בסעיף 23 לכתב האישום, ובביטוי "בין היתר" בסעיף 24, עמום ובלתי מוגדר. טענה זו יש לקבל. יש ממש בטענה, כי לא ברור די הצורך מה העובדות המיוחסות לנאשמים. יש גם ממש בטענה, כי השימוש בביטויים עמומים מסוג זה עלול להוות פתח לייחוס הסכמות ואמירות נוספות אשר זכרן המפורש לא בא בכתב האישום. לא מצאתי הצדקה לשימוש בטכניקה זו, גם נוכח טענות המאשימה כי לא ידועים לה כל הפרטים הרלוונטיים לגבי האירועים נשוא כתב האישום. בנסיבות אלה, יש להורות על תיקונם של שני הסעיפים האמורים. בכל הנוגע לסעיף 23, הרי שזה יתוקן באופן המוצע בפיסקה 25 לתגובת המאשימה לטענות המקדמיות (ראו גם הודעת המאשימה, 31.12.12). בנוסף לכך, יש להשמיט את המלים "לכל הפחות" מסעיף זה, שכן גם באלה טמון יסוד מובנה של אי בהירות. על הסעיף להיות ברור בשאלה למה הוא מתייחס, היינו להצעה, ליישור הקו או לשניהם. בכל הנוגע לסעיף 24, יושמטו ממנו המלים "בין היתר".

25. היענות לבקשת המבקשים לפירוט מלא של הטענות או לגידורן על דרך של מחיקת ביטויי השסתום 'בין היתר' (וביטויים דומים כפי שיפורט להלן), תביא, מלבד הקפדה נדרשת על זכותם להליך הוגן, למיקוד המשפט ולייעולו.

26. ברישא של סעיף 28 לאישום הראשון נטען:

"תקופות הבחירות שהתקיימו בתוך התקופה הרלוונטית לאישום זה, ובעיקר
מרץ 2015, היו תקופות חשובות מאוד עבור הנאשם נתניהו, ובמהלכן הועברו על
ידו דרישות משמעותיות להתערבות בפרסומים באתר".

27. מהן אותן דרישות משמעותיות שהועברו על ידי רה"מ נתניהו להתערבות בפרסומים באתר - לא נדע. כתב האישום שותק ואינו מפרט כנדרש את אותן דרישות הנטענות שהופנו על ידי רה"מ נתניהו, בתקופות הבחירות, אליהן מכוונת המאשימה.

28. בהקשר זה גם מתבקש פירוט אל מני הועברו דרישות משמעותיות על ידי רה"מ נתניהו, בתקופות הבחירות בחודש ינואר 2013 ובחודש מרץ 2015. גם בהיבט זה, כתב האישום מעורפל. הן בכך שהוא מדבר על יתקופות הבחירות, והן בכך שהוא מדבר על דרישות שהועברו אך לא מציין למי הן הועברו.
29. חשיבות נוספת מיוחדת יש לעניין זה ביחס למבקשת. זאת, כשאינן מחלוקת שבתקופה הרלוונטית היו שתי יתקופות בחירות, בלבד, כאשר לגבי הראשונה בשנת 2013 אין כל טענה למעורבותה; ובאשר לשנייה שהתקיימה בחודש מרץ 2015, המועד בו החלה המעורבות הנטענת של המבקשת נותר עמום: "החל מראשית שנת 2015" (סעיף 22 לאישום); "החל משנת 2015" (סעיפים 25 ו- 89 לאישום).
30. על פי העקרונות שפורטו לעיל ועל מנת שהמבקשים יוכלו לכלכל את הגנתם כדבעי, נדרשת המאשימה לפרט, ברחל בתך הקטנה, לאיזה דרישות (ולא לראיות המבססות אותם) היא מכוונת ולמי הופנו על ידי רה"מ נתניהו בתקופת הבחירות.
31. בהיעדר פירוט כמבוקש, תפגע זכותם של המבקשים להליך הוגן. גם במקרה זה, היענות לבקשה תתרום למיקוד המשפט ולייעולו.
32. בסיפא של סעיף 28 לאישום הראשון נטען:
- "תקופות אינטנסיביות נוספות בדרישות הנאשם נתניהו ורעייתו להתערבות בפרסומים באתר היו סביב סיקורן של פרשות שונות שבהן היו מעורבים הנאשם נתניהו ורעייתו" (וראו בעניין זה גם סעיפים 29-30 לאישום).**
33. גם ניסוח סעיף זה מהווה מכשול פסול בפני ההגנה. מדובר בכתב חידה ששולח את המבקשים לתור ולנחש למה מכוונת המאשימה בהעלותה טענה שאף היא מצויה בליבת האירועים הרלוונטיים לכתב האישום.
34. הרמז לפתרון כתב החידה הוא בתשובה לשאלה, מהן אותן פרשות שונות שבהן היו מעורבים הנאשם נתניהו ורעייתו. פענות הרמז יובילנו לנחש מהן הדרישות של הנאשם נתניהו ורעייתו.
35. פתרון נכון של כתב החידה הוא קריטי. לא רק במובן זה שיריעת המחלוקת תתבהר והמבקשים יוכלו לכלכל את הגנתם כשהם מכוונים לאותן דרישות, אלא גם בהבהרת עניין נוסף חשוב להגנה. נבאר.
36. בסעיף זה מודגם הערפול בו נהגה התביעה בניסוח כתב האישום בכריכת דרישות בני הזוג נתניהו יחדיו.
37. מקום בו גבי נתניהו אינה נאשמת (הגם שהשתתפה באירוע המכוון שהתרחש בארוחת הערב בו, לטענת המאשימה, הבינו הנאשמים זה את האינטרסים של אלה ולהיפך, ולמעשה זה המועד בו נקשר הקשר המושחת הנטען במרכז מערכת יחסים של יתן וקחי' – ראו נא סעיפים 18-23 לאישום) – חיוני שהמאשימה תפרט ותדקדק מהן אותן דרישות נטענות שהפנה רה"מ נתניהו (להבדיל מגבי שרה נתניהו).
38. לפיכך, על פי העקרונות שפורטו לעיל, זכות המבקשים לדעת איזה דרישות נטענות הפנה רה"מ נתניהו שעל פי הטענה שותף עימם באותו קשר פסול.
39. בעניין זה ראו והשוו לדוגמא תפ"ח (מחוזי ים) 856/05 מדינת ישראל נ' אברהם גבאי (פורסם בבנו, 21.3.2006) – שם העלתה ההגנה טענה שכתב האישום נוקט לשון גורפת ועמומה, מבלי לפרט למי מהנאשמים

- מיוחסות העובדות הנטענות בו, באופן שמקפח את זכויות הנאשמים. בית המשפט הורה על תיקון כתב האישום כמבוקש.
40. גם כאן הפירוט הנדרש הוא לציון האירועים בהם פנה רה"מ נתניהו ולמועד התרחשותם ולא לפירוט הראיות המבססות אותם.
41. בהיעדר פירוט כמבוקש, תפגע זכותם של המבקשים להליך הוגן. גם במקרה זה, היענות לבקשה תתרום למיקוד המשפט ולייעולו.
42. ברישא של סעיף 31 לאישום נטען:
- "מעורבותו הישירה של הנאשם נתניהו בקשר עם הנאשם אלוביץ' בנושאי הסיקור באה לידי ביטוי, בין היתר, גם בכך..."** (ראו והשוו דברים אלה בדבר מעורבותו הישירה של מר נתניהו בקשר עם הנטען ברישא של סעיף 30 לאישום).
43. בעניין זה חוזרים המבקשים, בשינויים המחויבים, על טענתם לעיל בדבר השימוש בביטוי "בין היתר".
44. בסעיף 32 לאישום נטען:
- "באפיק העקיף, העבירו הנאשם נתניהו ובני משפחתו את הדרישות להתערבות בפרסומים באמצעות גורם שלישי מתווך... בנוסף, העבירו הנאשם נתניהו ורעייתו את דרישותיהם..."** (וראו דברים אלה בדבר פניות מר נתניהו ובני משפחתו בקשר עם הנטען ברישא של סעיף 33 לאישום).
45. בעניין זה חוזרים המבקשים, בשינויים המחויבים, על טענתם לעיל בדבר השימוש בביטוי 'נתניהו ובני משפחתו' וכן 'נתניהו ורעייתו' ומבקשים שיפורטו פניותיו של רה"מ נתניהו ודרישותיו.
46. בסיפא של סעיף 33 לאישום נטען:
- "הנאשם נתניהו היה מעורב ככלל בתוכן הדרישות, ולעיתים אף בניסוחן, תוך מעקב אחר מידת ההיענות של בני הזוג אלוביץ' לדרישות, ולעיתים אף תוך דרישות חוזרות ונשנות לתיקון אופן ההיענות עד לקבלת תוצאה שהשביעה את רצונו".**
47. בעניין זה חוזרים המבקשים, בשינויים המחויבים, על טענתם ביחס לשימוש בביטויים "ככלל" ו-"לעיתים" ומבקשים שתפורטנה הדרישות בהן היה רה"מ נתניהו מעורב: באילו היה מעורב בניסוחן ובאיזה מקרים דרש דרישה חוזרת ונשנית לתיקון.
48. בסעיף 35 לאישום נטען:
- "...במסגרת זאת, העביר חפץ לאישורו של הנאשם נתניהו חלק ניכר מן הדרישות שהועברו אליו על ידי שרה ואיר נתניהו, טרם העברתן לנאשם אלוביץ' ולישועה. מתחילת שנת 2015 ואילך, העבירו הנאשם נתניהו ורעייתו את מרבית דרישותיהם דרך חפץ..."**

49. מתוך אותם עקרונות שפורטו לעיל, נדרשת המאשימה לפרט איזה דרישות הועברו לאישורו של רה"מ נתניהו על ידי חפץ וכן איזה מן הדרישות המתוארות העביר רה"מ נתניהו לחפץ (להבדיל מ"נתניהו ורעייתו").
50. בסעיפים 69, 78 ו-79 ג' לאישום טוענת המאשימה כי פילבר קיים ערוץ חשאי עם 'גורמים שונים בקבוצת בזק, וביניהם קמיר'.
51. מהטעמים המפורטים ועל פי העקרונות שנסקרו לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות למאשימה לפרט מיהם אותם גורמים שונים בקבוצת בזק (לעניין זה ראו גם למשל ת"פ (מחוזי חיפה) 37665-05-14 מדינת ישראל נ' שמעון גפסו (החלטה מיום 23.3.2015)).
52. ברישא של סעיף 70 לאישום טוענת המאשימה:
- "במסגרת ערוץ התקשורת החשאי שלהם עם פילבר, עמדו הנאשם אלוביץ' וגורמים מטעמו, בין היתר, על כך שהעסקה תאושר ללא תנאים מהותיים".**
53. ביחס לשימוש בביטוי 'גורמים מטעמו' מתבקשת המאשימה להבהיר באילו גורמים מדובר; ביחס לשימוש בביטוי 'בין היתר' חוזרים המבקשים על טענותיהם לעיל.
54. בסעיף 71 לאישום טוענת המאשימה:
- "...פעל פילבר מול הגורמים המקצועיים הרלוונטיים...".**
55. מכל הטעמים המפורטים לעיל, מתבקשת המאשימה להבהיר מי הם הגורמים המקצועיים הרלוונטיים.
56. בסעיף 72 לאישום טוענת המאשימה:
- "על מנת למנוע עיכוב באישור העסקה..... לעמדת הגורמים המקצועיים במשרד, לרבות היועצת המשפטית של המשרד, היה מקום לכלול סעיף זה בנוסח האישור. סוגיית השמטת הסעיף הייתה מהותית ביותר לנאשם אלוביץ' ולגורמים נוספים בבזק והם הבהירו לפילבר כי הם מתנגדים נחרצות להכללת סעיף זה באישור...".**
57. מהאמור עולה כי גורמים נוספים התנגדו להכללתו של הסעיף, מלבד היועצת המשפטית (כך על פי הנטען). על כן נדרשת המאשימה לפרט מי הם אותם גורמים נוספים. כמו כן חוזרים המבקשים על טענתם ביחס לשימוש בביטוי "גורמים נוספים בבזק".

4.א סיכומו של פרק זה

58. כפי שהראינו, לצד פירוט נרחב של טענותיה באישום הראשון, בחרה המאשימה להותיר את המסכת העובדתית הנטענת, בצמתים המרכזיים הדורשים הוכחה, עמומים ובעלי רקמה פתוחה.
59. כך בין היתר, עשתה המאשימה בפרק המתת הנטען, על דרך של ערפול חלקו של רה"מ נתניהו וכריכתו יחד עם דרישות שהופנו על ידי רעייתו ובנו. על המאשימה לפרט את פעולתו הקונקרטי של רה"מ נתניהו בדרישות הסיקור הנטען, מקום שבו בלב כתב האישום עומדת טענת הקשר הפלילי שבין רה"מ נתניהו

לאלוביץ. בהתאם לכך, על המאשימה לפרט למי מבני הזוג אלוביץ הופנו דרישותיו הנטענות של רה"מ נתניהו.

60. מטעמים אלה כולם יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למאשימה לתקן את כתב האישום כמבוקש וכמפורט לעיל.

5.א מן הכלל המחייב פירוט עובדתי, לענייננו: פירוט ראיות שלא כדין

61. כאמור, לצד ריבוי מלל ופירוט טענות (תוך ערפול וחוסר פירוט בצמתים מרכזיים כאמור), צירפה המאשימה לאישום נספח יוצא דופן ורחב היקף בן 15 עמודים, ובו פירוט ראיות המתיימר להציג "דוגמאות הממחישות את דרישות הנאשם נתניהו להתערבות בפרסומים באתר ואת אופן ההיענות החריגה להן" (סעיף 38 לכתב האישום).

62. גם כותרת הנספח עצמו (נספח א' בעמ' 61 לכתב האישום): "דוגמאות להיענות בני הזוג אלוביץ' לדרישות הנאשם נתניהו להתערבות בפרסומים באתר וואלה", משמיעה שלא מדובר בפירוט מלא של הראיות המבססות את הטענה, אלא בדוגמאות שנבחרו בקפידה על ידי התביעה.

63. חלק מהדוגמאות המופיעות בנספח עצמו, נכללות גם בכתב האישום גופו (ראו והשוו בין הדברים המצוטטים בסעיף 77 לאישום לבין סעיפים 16 ו-21 לנספח א').

64. יתר על כן, בכתב האישום ציטוטים נוספים מהראיות אשר אינם מופיעים בנספח (ראו, למשל, סעיפים 85-87 לאישום).

65. מדובר במעשה שלא ייעשה.

66. להבדיל מהפירוט הנדרש של עובדות המבססות לשיטת המאשימה את יסודות העבירה אותה היא מייחסת למבקשים, פירוט ראיות המבסס לשיטתה את אותן עובדות הנטענות בכתב האישום, אינו נדרש והוא פסול.

67. כתב האישום אינו "מודעת פרסום". ברור שפירוט הראיות שבו, באופן חריג, שאינו נדרש על פי דרישות החוק והפסיקה, נועד למטרות שהן זרות להליך הפלילי ומזהמות אותו.

68. אגב כך, אותה "יצירה" פוגמת גם בניהול ההליך כסדרו הן בהיבט הראייתי והן בהיבטים מהותיים אחרים.

69. כך, למשל, מכניסה המאשימה "בדלת האחורית" לתיק בית המשפט ראיות שלא עברו את כור ההיתוך של דרך הגשתן המקובלת ולא נבחנה כלל קבילותן בטרם נעשה כן.

70. מטעמים אלה יתבקש בית המשפט הנכבד לקבוע ששרבוב הראיות לכתב האישום הוא מעשה פסול שהביא לפגם מהותי בכתב האישום אשר, למרבה הצער, כיום לא ניתן לתקן את נזקו. ובעניין זה טענות המבקשים שמורות.

יהל דאג, עו"ד נעה פירר, עו"ד מיכל חסן עזר, עו"ד זיק חן, עו"ד

חף, יערי, רוזן עוזר ושות'
ב"כ המבקשים